

Sammanställning av förändringar samrådsutgåva JNB 2028

Här finns senaste versionen av JNB 2027 att använda som jämförelsematerial [Järnvägsnätsbeskrivning 2027 - Bransch](#)

Kapitel/bilaga Förändring och avsnitt

Generellt i hela JNB 2028	Hela JNB genomgår en bearbetning ur tillgänglighetsperspektiv för att lämpa sig för digital publicering. Alt-texter och vissa mer komplicerade tabeller och bilder är inte tillgänglighetsanpassade ännu. JNB 2028 kommer <u>inte</u> att innehålla bilaga 4 F och inte heller bilaga 5 A.
Kapitel 1 Allmän information	Hela kapitlet har genomgått en språklig revidering. Detta omfattar både justeringar av befintlig text och omformuleringar i syfte att öka läsbarheten samt anpassa språket till en mer myndighetsanpassad och formell stil. Texten har därutöver genomgående omarbetats till passiv presens.
Definitioner	Första stycke, ny lydelse: De definitioner som används i detta dokument är hämtade från begrepp i EU-lagstiftning, svensk lagstiftning samt Trafikverkets TDOK 2015:0309 och i övrigt etablerade begrepp inom Trafikverket.
Lagar, förordningar och förarbeten	Ändras till: EU-lagstiftning, svensk lagstiftning och förarbeten
Lagar, förordningar och förarbeten	Nedanstående har lagts till • Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2026/1184 av den 20 maj 2026 om användning av järnvägsinfrastrukturkapacitet i det gemensamma europeiska järnvägsområdet, om ändring av direktiv 2012/34/EU och om upphävande av förordning (EU) nr 913/2010 (text av betydelse för EES)
Lagar, förordningar och förarbeten	Nedanstående har tagits bort pga. ej gällande • kommissionens förordning (EU) nr 1169/2010 av den 10 december 2010 om en gemensam säkerhetsmetod för bedömning av överensstämmelse med kraven för att erhålla

Kapitel/bilaga Förändring och avsnitt

	säkerhetstillstånd för järnväg (Text av betydelse för EES) Transportstyrelsens föreskrifter om övriga säkerhetsbestämmelser för rörelser med järnvägsfordon och för arbeten i järnvägsinfrastrukturen (TSFS 2019:51).
Lagar, förordningar och förarbeten	Namnändring på nedanstående - lag (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter - lag (2011:725) om behörighet för lokförare - förordning (2011:728) om behörighet för lokförare
1.1 Inledning	Tredje stycke, ny lydelse: I järnvägsmarknadslagen (2022:365) och järnvägsmarknadsförordningen (2022:416) anges bestämmelser om förvaltning och användning av järnvägsinfrastruktur samt tillhandahållande av tjänster till järnvägsföretag. Dessutom innehåller EU-lagstiftningen vissa direkt tillämpliga regler. Den nyligen antagna EU-förordningen (EU)2026/1184 får stor påverkan på förvaltningen av järnvägskapacitet i EU och vissa delar av EU-förordningen berör (eller kommer att beröra) även denna järnvägsnätsbeskrivning.
1.1 Inledning	Fjärde stycke, ny lydelse: Vid upprättande av järnvägsnätsbeskrivning, tilldelning av kapacitet, uttag av avgifter etc. tillämpar Trafikverket den lagstiftning som gäller generellt för infrastrukturförvaltare och tjänsteleverantörer.
1.3.1 Rättslig status	Andra och tredje stycke ny lydelse: Svensk och internationell järnvägsverksamhet regleras inte enbart av nationell lagstiftning, utan även av vissa direkt tillämpliga EU-rättsakter. Exempelvis regleras tidsplanen för tilldelningsprocessen i en EU-förordning. Genom järnvägsmarknadslagen (2022:365) har ett antal EU-rättsliga bestämmelser införts i Sverige, bl.a. från det s.k. SERA-direktivet 2012/34/EU. Enligt lagen ska en infrastrukturförvaltare bl.a. upprätta och offentliggöra en järnvägsnätsbeskrivning (eng. "network statement"). Delar av en ny EU-förordning (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2026/1184 av den 20 maj 2026 om användning av järnvägsinfrastrukturkapacitet i det gemensamma europeiska järnvägsområdet, om ändring av direktiv 2012/34/EU och om upphävande av förordning (EU) nr 913/2010) ska dessutom tillämpas fr.o.m. 12/6 2026. Den nya EU-förordningen innehåller bl.a. vissa regler om järnvägsnätsbeskrivningar och ersätter de

Kapitel/bilaga Förändring och avsnitt

	delar i SERA-direktivet som handlar om kapacitetstilldelning. Detta dokument utgör Trafikverkets järnvägsnåtsbeskrivning.
Bilaga 1 A Kontakter	Nytt utseende, nu presenterat i tabellformat
Bilaga 1 A Kontakter, 11 Ekonomisk skada – regressrätt	Uppdatering av mejladresser: ekonomisk.skada.jarnvag.godstrafik@trafikverket.se ekonomisk.skada.jarnvag.persontrafik@trafikverket.se
Bilaga 1 B Avgifter för tjänster	Avgifter har uppdaterats utifrån indexjusteringar, ändrade avgiftsmodeller och beslut om nya banavgifter.
Kapitel 2 Infrastruktur	Redaktionella ändringar i texten.
Avsnitt 2.4 Trafikrestriktioner	Under detta avsnitt beskrivs infrastruktur med särskilda förutsättningar. Flera av underavsnitten, däribland avsnitt 2.4.4 Tunnelrestriktioner, är omarbetade för att tydligare beskriva angivna förutsättningar, villkor eller restriktioner.
Bilaga 2 A, 2 D och 7 A	Uppgifter i bilagorna är hämtade ur BIS i maj 2026.
Kapitel 3 Villkor för tillträde och trafikering	Inga ändringar
Bilaga 3 A Styrande dokument	Rubrik på Tabell 1 ändrad till "Styrande dokument som fastställts av Trafikverket".
Kapitel 4 Tilldelning av kapacitet	Kapitlet är endast delvis uppdaterat efter införandet av kapacitetsförordningen. Vissa ändringar kommer eventuellt införas genom avvikelsemeddelanden. Information om tillfälliga kapacitetsbegränsningar med mindre än liten trafikpåverkan har lagts till i de flesta avsnitt som behandlar tillfälliga kapacitetsbegränsningar.
Avsnitt 4.2.1.3	Årets trångsektorsplaner: Bergslagsbanan (Gävle–Borlänge–Frövi); Hässleholm–Mosselund; Laxå; Mälarbanan (Kolbäck–Frövi/Alväng–Hovsta); Samnan–Örbyhus; Ådalsbanan (Timrå–Härnösand–Västeråsby).
Avsnitt 4.2.1.6	Nytt avsnitt som beskriver förstudien av kapacitetsbehovet för utvalda sträckor inför ansökan till tågplan 2028. Detta processteg infördes på försök i T27 och togs väl emot, varför det nu formaliseras. Avsnittet har lagts som ett underavsnitt till avsnitt 4.2.1 därför att det verkar mest logiskt att beskriva förstudien innan avsnittet om ansökan, men förstudien

Kapitel/bilaga Förändring och avsnitt

	är inte en kapacitetsförutsättning på samma sätt som till exempel trångsektorsplanerna.
Kap 4 avsnitt 4.2.2	Organisationskod ersätter tidigare "company code". År 2028 kommer detta inte längre vara en nyhet och texten har därför gjorts kortare än den som har förts in i JNB 2026 och 2027 genom avvikelsemeddelande.
Kap 4 avsnitt 4.2.2.2	Texten om bromsprovсанläggningar är borttagen. Aktuell och relevant information om tillgång till bromsprovсанläggningar finns i kapitel 7.
Kap 4 avsnitt 4.3.2	Irrelevant text om tillståndsmätning tas bort.
Kap 4 avsnitt 4.3.4.2	Trafikverket har inför Tågplan 2028 inte identifierat några tillfälliga kapacitetsbegränsningar som uppfyller kriterierna i p 9, avsnitt 3, i Bilaga I till kapacitetsförordningen 2026/1184/EU. Därför finns det inte heller någon bilaga 4 F till JNB 2028.
Kap 4 avsnitt 4.5	Uppdaterat för 2028. Processkartan tas bort då den ej längre var rättvisande och en uppdaterad processkarta skulle bli för komplicerad för att vara läsbar.
Kap 4 avsnitt 4.5.2	Mindre förtydliganden.
Kap 4 avsnitt 4.5.3	Ändringar av kategoriseringen. Förtydliganden bland annat gällande kategorisering av och tidsfrister för ansökan om uppställning.
Kap 4 avsnitt 4.5.7	Avsnittet har omarbetats, men den faktiska processen förändras inte.
Bilaga 4 B avsnitt 6.1.1	Omarbetat. Avsnittet innehöll tidigare en lista över förutsättningar som ett tågläge behöver uppfylla för att vara "giltigt". Detta har ibland uppfattats som att det är bilaga 4B som reglerar hur tåglägen ska planeras, vilket inte har varit avsikten med skrivningen; syftet har endast varit att tåglägen i de olika alternativa lösningsförslagen ska uppfylla samma krav som gäller för tåglägen i allmänhet. Den tidigare texten har därför ersatts med relevanta hänvisningar.
Bilaga 4 C	Utöver den sedvanliga uppdateringen för nytt tågplaneår föreslås att långfredagen och alla helgons dag trafikeras som S och inte som tidigare L, detta för större överensstämmelse med Samtrafikens annonseringskalender.
Bilaga 4 D	Ett antal avsnitt har tillkommit eller utvidgats för att inkludera information som tidigare endast har funnits i Trafikverkets interna dokument. Ändringarna är inte avsedda att förändra hur trafiken planeras utan endast att de regler som redan tillämpas ska framgå tydligare för de sökande. Bilagan har även bytt namn

TMALL 0423 PM 3.0

Kapitel/bilaga Förändring och avsnitt

	till Konstruktionsregler (från tidigare Konstruktionsföresättningar).
Bilaga 4 E	Nya trångsektorsplaner, sammanlagt sex stycken, m.a.a. nytt tågplanår: Bergslagsbanan (Gävle–Borlänge–Frövi); Hässleholm–Mosselund; Laxå; Mälarbanan (Kolbäck–Frövi/Alväng–Hovsta); Samnan–Örbyhus; Ådalsbanan (Timrå–Härnösand–Västeråsby).
Kapitel 5 Tåglägstjänster och avgifter	
Kap 5 generellt	Uppdaterat tabellnummer, hänvisningar och andra mindre redaktionella ändringar. Benämning "ideell museiförening" har ändrats till "museiorganisation".
Kap 5, avsnitt 5.1	Efter genomförd omarbetning av kap 7 har text som beskrivs i kap 5 ändrats för att passa omarbetningen. Denna ändring avser sista mening under punkten Tilläggstjänster.
Kap 5, avsnitt 5.2.1	Nya banavgifter beslutade av GD (2026-04-30) och genomförs i tågplan 2028. Ändring avser 3e stycket samt 2st nya fotnoter.
Kap 5, avsnitt 5.2.3	Ingen förändring i sak, enbart ny text för att förtydliga i fjärde stycket att även tjänstetåg innefattas av denna avgift: "Avgiften gäller för persontrafik, godstrafik och tjänstetåg".
Kap 5, avsnitt 5.2.7	Uppdaterad text gällande arbetsfordon stycke 3 samt 5. Ingen förändring i sak.
Kap 5, avsnitt 5.3.5	Differentiering av spåravgift ändras till "tågslag".
Kap 5, avsnitt 5.3.5.1	Ändrat text efter beslut om nya banavgifter. Axellast tas bort inklusive tabell 5.1 spåravgift.
Kap 5, avsnitt 5.3.5.2	Ändrad text efter beslut om nya banavgifter
Kap 5, avsnitt 5.3.5.3	Ny formulering av sista meningen, inget ändrat i sak.
Kap 5, avsnitt 5.4.1	Ändrad text i andra meningen, ingen förändring i sak.
Kap 5, avsnitt 5.4.1	Efter genomförd omarbetning av kap 7 har text som beskrivs i kap 5 ändrats för att passa omarbetningen. Denna ändring avser ny hänvisning till kap 7.3.5.
Kap 5, avsnitt 5.4.1	Text har uppdaterats gällande beställning av drivmotorström (stycke 6 och 7). Ingen förändring i sak.
Kap 5, avsnitt 5.4.1.2	Omformulering av text samt ändring till kvartspriser
Kap 5, avsnitt 5.4.1.3	Omformulering av text samt ändring till kvartspriser

TMALL 0423 PM 3.0

Kapitel/bilaga och avsnitt

Förändring

Kap 5, avsnitt 5.4.1.4	Omformulering av text för att förtydliga
Kap 5, avsnitt 5.4.1.5	Mindre omformulering av textmassa för att förtydliga
Kap 5, avsnitt 5.5.3.1	Tillägg i näst sista stycket: ", om inte annat anges i provkörningsbeslutet"
Kap 5, avsnitt 5.5.3.1	Indexjustering av pris
Kap 5, avsnitt 5.8	Ny text under 5.8: "Det finns för närvarande inga planerade förändringar i den framtida avgiftssättningen utöver de som beskrivs i kapitel 5, kapitel 7 samt bilaga 1B. Samtidigt kan framtida justeringar inte uteslutas, för att åstadkomma ett samhällsekonomiskt effektivt utnyttjande av transportsystemet."
Bilaga 5 B, avsnitt 1.1	Ändring av exempel: IEA 01 ska tolkas som orsak: infrastruktur, elanläggningar, kontaktledning
Kapitel 6 Operativ drift	
Avsnitt 6.2.3.1 Körordersystemet	Tillägg om att tillsyningsmän kan ta ut sträckorder.
Avsnitt 6.2.3.2 Operativ tåginformation	Förtydligande och tillägg om EU-förordningen TSD Telematik.
Bilaga 6 A 2.1 Maskinellt via Common Interface	Förtydligande och tillägg om de meddelanden som Trafikverket skickar ut vid hanteringen i systemet.
Bilaga 6 B 1 Viktiga Hålltider att förhålla sig till vid en inträffad händelse	Systemet OLS/TELS som infördes i sept 2025 förtydligar ordet Nollpunkt i händelsen på ett bättre sätt än tidigare OPAL. JNB behöver därför ha samma tydlighet kring formulering.
Kapitel 7 Anläggningar för tjänster	Hela kapitlet har genomgått en språklig revidering. Detta omfattar både justeringar av befintlig text och omformuleringar i syfte att öka läsbarheten samt anpassa språket till en mer myndighetsanpassad och formell stil. Texten har därutöver genomgående omarbetats till passiv presens. Efter genomförd omarbetning, har större delar av kap 7 fått en ny disposition. Det innebär att kapitlets struktur, avsnittsindelning och vissa stycken har förändrats.

Kapitel/bilaga Förändring och avsnitt

7.3.3.2.1 Tillträde till lastplats	Första stycket, första och andra meningen. Ord upplåtelse ändras till tilldelning
7.3.3.5.1 Tillträde till lastplats	Punkt 5, och att järnvägsinfrastrukturen kan besiktigas och underhållas, läggs till
7.3.3.5.2 Spår till kombiterminal	Sista meningen, ny lydelse: Lokala begränsningar kan förekomma exempelvis avseende kapacitet, spårlängd, öppettider, axellast och hanteringsutrustning.
7.3.4.2.2 Spår eller spårområde för tågbildning	Första stycke får ny lydelse: På grund av att Trafikverket saknar planeringsstöd som gör det möjligt att tilldela infrastrukturen med den detaljeringsnivå som krävs så tillhandahålls inte tjänsten under Tågplan 2028.
7.3.5.4.3 Tillgång till bromsprovanläggning	Första stycke, sista mening, ny lydelse: Avgiften tas ut oavsett om tilläggstjänsten har ansökts om.
7.3.5.5 Villkor för tillträde	Andra stycket, ny lydelse: Den som nyttjar tjänsten uppställning är skyldig att under hela den tid uppställning av fordon pågår följa reglerna enligt TDOK 2014:0415 Elsäkerhetsföreskrifter för trafikplatser.
Kapitel 8 Trafikverkets allmänna avtalsvillkor	Inga nämnvärda justeringar i vare sig kapitel eller tillhörande bilagor.

Dokumentegenskaper: Skapat av Lichtscheidl Maria, TRkmt Ärendenummer [Ärendenummer], Dokumentdatum 2026-10-01, Konfidentialitetsnivå 1 Ej känslig, Dokumenttyp PM.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.